

RET OG PLIGT
SOM BORGER I
DANMARK

DA OMKREJST

Indhold

En formidlingsopgave, hvor eleverne, med afsæt i Grundlovens kapitel VIII, skal udarbejde præsentationer af, hvilke rettigheder, pligter og ansvar, man har som borger i Danmark. Det vil styrke fagligheden i opgaven, hvis eleverne som intro til denne opgave har arbejdet med begrebet demokrati. Fx [Demokrati i Danmark - Hvad betyder det?](#)

Formål

At eleverne får kendskab til indholdet i Grundlovens kapitel VIII om borgernes rettigheder og friheder i Danmark.

At eleverne tager stilling til, hvilke pligter og hvilket ansvar, man har som borger i et demokrati.

Fag

Dansk, samfundsfag

I relation til trinmål for faget dansk efter 9. klassetrin arbejdes der med at læse sig til viden i fagbøger og fremlægge og formidle et stof med indsigt i, hvilken form der passer til situationen, og hvilke hjælpemidler, der bedst støtter hensigten.

I relation til trinmål for samfundsfag efter 9. klassetrin arbejdes der med at kunne gøre rede for de rettigheder og pligter, borgeren i Danmark har efter Grundloven.

Tidsforbrug

To lektioner samt tid til fremlæggelse

Materialer

Grundlovens kap VIII. Find den evt. her

http://www.ft.dk/Demokrati/Grundloven/Hvad%20siger%20grundloven/Kapitel%208_Borgernes%20rettigheder.aspx

Elev-ark: "Ret og pligt som borger i Danmark".

Beskrivelse

Udlever en kopi af Grundlovens kap VIII sammen med elev-arket "Ret og pligt som borger i Danmark". I grupper læser eleverne Grundlovens kap VIII og opstiller sammen en liste over de rettigheder og friheder, man har som borger i Danmark.

Herudfra skal eleverne forholde sig til, hvilke pligter og ansvar de enkelte rettigheder afføder. Giv evt. et eksempel på forholdet mellem rettighed og pligt/ansvar. I en skolesammenhæng kunne det fx være, at eleverne har ret til at have et godt undervisningsmiljø på skolen, men det afføder også et ansvar for selv at være med til at skabe et godt undervisningsmiljø.

Eleverne skal forestille sig, at de skal formidle deres overvejelser over forholdet mellem ret og pligt til unge i Danmark, og de skal derfor selv tage stilling til, hvordan de vil fremlægge deres pointer. I forbindelse med fremlæggelsen skal de begrunde den valgte fremlæggelsesform.

Refleksion og opsamling

Afrund forløbet ved fx at stille spørgsmål som:

Hvilken demokratisk rettighed synes I, det er allervigtigst at kende til og benytte som borger i Danmark?

Hvilket ansvar synes I, det er allervigtigst at kende til og udfylde som borger i Danmark?

Hvad lærte I om indholdet i Grundloven, som I ikke kendte til, før I gik i gang med opgaven?

Hvis I skulle holde en tale til et grundlovsarrangement om rettigheder og pligter i Danmark, hvad ville I så tale om?

Hvis I skulle omskrive Grundlovens kapitel VIII til klassens Grundlov paragraf VIII, hvordan skulle den så se ud?

Supplerende materialer

Læs evt. artiklen "Kvindedemokrati. Unge mænd vælger sofaen" <http://politiken.dk/debat/analyse/article1045304.ece> fra Politikken d. 27.10 2010 og få eleverne til at give deres bud, hvad der skal til, for at både unge mænd og kvinder får lyst til at deltage i demokratiet.

Som opfølgning kan der med fordel arbejdes med forløbet [Ret og pligt som skoleelev](#), hvor forholdet mellem ret og pligt i det store fællesskab Danmark perspektiveres til forholdet mellem ret og pligt i skolefællesskabet

Elev-ark

Ret og pligt som borger i Danmark

I denne opgave skal I undersøge, hvilke rettigheder og pligter man har som borger i Danmark.

Som det fremgår af ovenstående citat, er demokratiet afhængigt af, at der er folk, som deltager aktivt i det politiske arbejde. Det kan man gøre på mange måder, fx kan man arbejde i et politisk parti eller en forening, der bidrager til at sætte fokus på eller forbedre nogle forhold.

Det fremgår også, at man som borger i et demokrati har både **ret** og **pligt** til at deltage. Demokrati handler altså om både rettigheder og pligter.

Gruppearbejde:

Grundlovens kap. VIII fortæller, hvilke rettigheder og friheder man har som borger i Danmark.

1. Læs Grundlovens kap VIII og udarbejd en liste over hvilke rettigheder, man har som borger i Danmark.
2. Med udgangspunkt i citatet om, at demokrati er et fælles ansvar, skal I finde frem til, hvilke pligter/ansvar, der følger med den enkelte rettighed eller frihed.
3. Forestil jer, at I har fået til opgave at fortælle unge i Danmark om deres rettigheder og pligter som borger i Danmark. I skal forberede en præsentation, der når ud til så mange unge som muligt.

I kan selv vælge, hvordan I vil nå ud til de unge:

I kan fx:

Udarbejde en powerpoint-præsentation

Spille et teaterstykke

Holde en tale

Indspille en sang

Skrive en avisartikel

I jeres fremlæggelse skal indgå en begrundelse for, hvorfor I har valgt den pågældende fremlæggelsesform.

Følg med på
facebook.com/demokratifordi

Besøg os på
www.demokratifordi.dk

